

“La distància entre Polònia i la Unió Europea encara és de quaranta anys”

Stanislaw Miklaszewski (Cracòvia, Polònia, 1947) és professor de la Universitat d'Estudis Econòmics de Cracòvia. Aquest mes de juliol ha participat en la tercera Universitat d'Estudis Econòmics de l'Euram, a València, on ha fet un balanç dels tres anys de l'ingrés de Polònia a la Unió Europea i també de la situació política que viu el país.

Tres anys després de l'ingrés de Polònia a la Unió Europea, se'n veuen els resultats?

—Primer de tot haig de puntualitzar que, a parer meu, la Unió Europea no estava preparada per a rebre Polònia com a estat membre. El sistema institucional de la Unió Europea no és un sistema modern. La presa de decisions en una organització que té 27 estats membres és massa complexa i representa un gran problema. A Polònia els resultats encara no es veuen. En primer lloc, perquè el país depèn encara molt més de l'economia alemanya que no de l'europea en general. En aquest moment, el creixement baix de l'economia d'Alemanya perjudica els polonesos.

—De tota manera, el PIB de Polònia va créixer d'un 5,8% durant l'any passat. Això, almenys, deu ser una bona notícia per a l'economia polonesa, oi?

—Evidentment, aquest creixement és plenament positiu, però no és degut exclusivament a l'entrada a la Unió Europea. L'ingrés influeix en l'economia polonesa en el sentit que ara hem d'aplicar polítiques de mercat i noves mesures fiscals per reduir el dèficit públic, a més de polítiques preparatòries de la unió monetària.

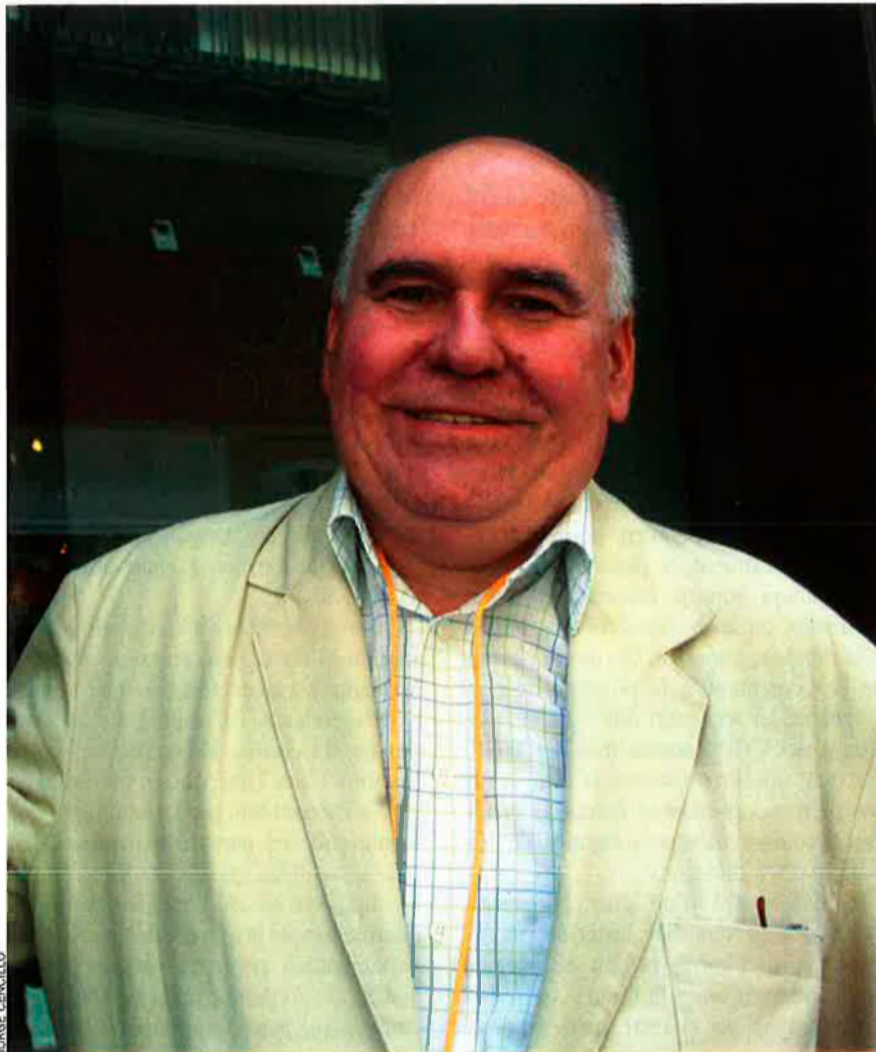
—Aleshores, quina és l'explicació d'aquest creixement?

—El creixement ha estat degut, sobretot, a la inversió estrangera directa. Malgrat tot, aquest creixement tot just comença a notar-se. Per bé que l'economia polonesa va canviant

completament, sobretot estructuralment, la distància entre Polònia i la Unió Europea encara és de quaranta anys i això, evidentment, és un problema que hem de superar quan hi hàgim ingressat.

—Quins són, doncs, els principals entrebancs que fan que Polònia encara estigui tan enrere?

—Ara per ara, encara tenim un greu dèficit tecnològic. A més, els indicadors de competitivitat, tot i que són

més alts que cinc anys enrere, encara són molt baixos. Gran part d'aquest problema prové de la fugida de gent preparada cap als altres països de la Unió Europea, un dels efectes negatius de l'ingrés.

—Com ha influït en l'economia el fre a les reformes de lliure mercat imposat pel govern del primer ministre Jaroslaw Kaczynski?

—Negativament. D'ençà de l'arribada dels germans Kaczynski al poder, a Polònia no es discuteix sobre economia. El Partit de la Llei i la Justícia és una formació tradicionalista catòlica, mentre que el soci de govern, el Partit de l'Autodefensa, és molt populista. Ni l'un ni l'altre no volen canvis radicals en les finances públiques ni en la propietat. A Polònia encara hi ha 52 grans empreses públiques i el govern ja ha dit que no en privatitzarà cap més. Això no és gens bo per a l'economia.

—La defensa dels valors catòlics que fa el Partit de la Llei i la Justícia afecta d'alguna forma la bona marxa de l'economia?

—Això afecta sobretot la mentalitat de les persones i indirectament l'economia. La gent que té estudis no accepta aquesta deriva religiosa ni aquests valors morals i per això un gran nombre de persones preparades ha emigrat del país.

—I la permanència de tropes poloneses a l'Iraq, ratificada pel nou govern, té cap efecte sobre l'economia?

—La decisió d'enviar l'exèrcit a l'Iraq no va ser gens positiva, com tampoc no ho va ser d'enviar-ne a l'Afganistan. Això ens costa molts milions de dòlars, als polonesos, mentre que algunes altres necessitats prioritàries que té el país, sobretot quant a hospitals i escoles, queden sense resoldre. Certament, no és una situació normal. En un país en què el 65% de l'educació universitària és pública, amb tota la despesa que això representa, no és normal que la majoria d'universitaris marxin del país un cop han aconseguit la graduació. Una dada significativa és la dels llicenciats en biotecnologia. L'any passat se'n van graduar quaranta a tot el país i a hores d'ara ja no n'hi ha cap que visqui a Polònia.

—A banda això, els bessons Kaczynski, president i primer ministre, no semblen gaire europeistes...

—Amb relació a la Unió Europea, els germans Kaczynski són dos polítics nacionalistes, més partidaris de la independència que no pas del federalisme; és a dir, no entenen què vol dir la paraula *compromís* i prefereixen fer les coses pel seu compte. Això és molt dolent per a Polònia. Un detall que mostra aquesta manca de visió europea és que el govern polonès no ha nomenat ambaixadors a mitja dotzena de capitals europees.

—Veient això, molt probablement Polònia no hauria ingressat mai a la Unió Europea si hagués depès dels Kaczynski...

—Més aviat diria que molt probablement la Unió Europea no ens hauria acceptat.

—Recentment, la coalició de govern ha estat a punt de trencar-se arran d'un escàndol de corrupció en el qual hi havia involucrat el qui fins ara era ministre d'Agricultura i home fort del govern, Andrzej Lepper, del partit de l'Autodefensa. Com influeix en la política polonesa el fet que el sector agrícola sigui un dels motors del país?

—La corrupció és un fet, però és també un joc polític que permeten els col·laboradors del govern. Tanmateix, és cert que a Polònia l'agricultura té un pes massa gran, tot i que val a dir que hi ha més estats membres de la Unió Europea que es troben en una situació semblant. Això afecta la política en la mesura que un gran nombre dels electors viu al camp. Mentre la mitjana europea de la gent que viu de l'agricultura és del 2% o el 3%, a Polònia aquest percentatge és del 21%. Aquesta xifra és massa alta, sobretot perquè Polònia necessita augmentar el consum, mentre que l'activitat agrícola fa que la producció en general creixi dues vegades per sobre del consum. En aquest sentit, un entrebanc afegit són els problemes polítics amb Rússia. Un dels principals mercats de Polònia és el rus, però actualment els conflictes amb el president Vladímir Putin no permeten que les exportacions arribin a Rússia com hi haurien d'arribar.

—Veurem eleccions anticipades aviat a Polònia?

—És difícil de preveure. Els partits que formen la coalició de govern no tenen gaires opcions de guanyar unes noves eleccions. Això Lepper ho ha vist clar i per aquest motiu va evitar que el Partit de l'Autodefensa trenqués el govern després de la crisi que hi hagué fa unes setmanes.

—De tota manera, si les enquestes es mantenen com ara, d'aquí a dos anys podríem veure un canvi de govern...

—Crec que d'aquí a dos anys els germans Kaczynski ho tindran molt difícil per tornar a formar govern. Ara bé, em temo que unes noves eleccions tampoc no canviaran substancialment el panorama polític polonès. És probable que es pugui formar una coalició entre socialistes i liberals, cosa que, sense cap mena de dubte, seria molt més beneficiós amb vista a les relacions de Polònia amb la Unió Europea.

—En aquest sentit, doncs, quins seran els deures del proper govern?

—Insisteixo que és difícil de dir què passarà, però és molt clar que el proper govern s'hauria d'implicar molt més en els problemes de la Unió Europea, sobretot en la unitat de les polítiques econòmiques, cosa que ara per ara no passa. A més, caldria fer tot allò que fos possible per reduir les diferències en el nivell de desenvolupament que hi ha a Europa. En aquest moment, les diferències entre les regions riques i les pobres, com per exemple Bulgària i Romania, és molt gran.

—Vós heu vingut a València per participar en la Universitat d'Estudis Econòmics de l'Euram. Veieu l'arc mediterrani com un espai d'intercanvi comercial del qual Polònia es pugui beneficiar?

—El mercat mediterrani és molt important per a la Unió Europea i això fa que alhora ho sigui per a Polònia. Malauradament, ara per ara, aquest mercat és completament desconegut per la gran majoria d'empresaris polonesos. Penso que és molt important que els mercats europeus estiguin oberts als productes polonesos, perquè el nostre mercat és encara molt petit.

Xevi Camprubí